

ZARZĄDZENIE NR 17/2020
DZIEKANA WYDZIAŁU NAUK ŚCISŁYCH I PRZYRODNICZYCH
UNIwersytetu Szczecińskiego

z dnia 12 listopada 2020 r.

w sprawie ustalenia programu i regulaminu zawodowej praktyki dydaktycznej
na kierunku matematyka realizowanego na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych

Na podstawie §32 ust. 5 Regulaminu studiów w Uniwersytecie Szczecińskim stanowiącego załącznik do Uchwały nr 95/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 27 czerwca 2019 r. zarządza się co następuje:

§ 1.

Ustala się program i regulamin zawodowej praktyki dydaktycznej na kierunku matematyka realizowanego na Wydziale Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego stanowiący załącznik do niniejszego zarządzenia.

§ 2.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

DZIEKAN
Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych
Uniwersytetu Szczecińskiego

dr Andrzej Wiśniewski

Uniwersytet Szczeciński
Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych
Instytut Matematyki

Program i regulamin zawodowej praktyki dydaktycznej z matematyki

Program obowiązuje studentów wszystkich cykli kształcenia rozpoczętych nie wcześniej niż
w roku akademickim 2019-20

1. Zadania i cel praktyki. Organizacja.

Zasadniczym celem praktyki dydaktycznej z matematyki jest zapoznanie się studentów z działalnością edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą szkół podstawowych i ponadpodstawowych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących nauczania matematyki. Praktyka ma umożliwić studentom rozwój umiejętności zarówno dydaktycznych, jak również związanych z kształtowaniem właściwych relacji interpersonalnych w zespole uczniowskim i nauczycielskim. Praktyka ma na celu również pogłębienie i uzupełnienie przez studentów wiedzy z zakresu metodyki nauczania matematyki nabytej podczas zajęć dydaktycznych oraz studiowania literatury.

Praktyka odbywa się w szkole publicznej prowadzącej zajęcia w trybie dziennym. Zakłada się, że w toku praktyki student pozna sposoby realizacji zamierzeń dydaktycznych nauczyciela w różnych zespołach uczniów, dynamikę klas i procesy komunikowania się interpersonalnego i społecznego w grupach, bieżące i długofalowe działania pracowników szkoły związane z procesem nauczania i wychowania.

Nadzór nad prawidłowym przebiegiem praktyk sprawuje pracownik uczelni – opiekun praktyk studenckich powołany w przez Dziekana Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego w porozumieniu z dyrekcją Instytutu Matematyki .

Tabela 1: Wymiar czasu praktyki.

Poziom szkoły	Liczba godzin praktyki semestralnej	Rok, semestr
<i>Szkoła podstawowa</i>	<i>60 4 tygodnie</i>	<i>I, 6 semestr</i>
<i>Szkoła ponadpodstawowa</i>	<i>60 4 tygodnie</i>	<i>II, 3 semestr</i>

Termin praktyki na dany semestr/rok ustala Uczelniane Centrum Edukacyjne US w porozumieniu z dyrekcją Instytutu Matematyki US.

Tabela 2: Rozkład czasu pracy studenta.

Poziom szkoły	Liczba godzin praktyki		
	Hospitacje lekcji	Prowadzenie lekcji	Analiza lekcji prowadzonych
<i>Szkoła podstawowa</i>	20	20	20
<i>Szkoła ponad- podstawowa</i>	20	20	20

W trakcie odbywania praktyki student podlega dyrektorowi szkoły i jest zobowiązany do wykonywania jego poleceń w zakresie praktyki. **Praktyka nie jest równoznaczna z podjęciem przez studenta obowiązków wynikających ze stosunku pracy.** Odpowiedzialność za prawidłowy tok zajęć oraz bezpieczeństwo uczniów spoczywa na nauczycielu matematyki pełniącym funkcję opiekuna i na dyrekcji szkoły. W szczególności niedopuszczalne jest zastępowanie nieobecnych nauczycieli przez studenta lub prowadzenie przez niego lekcji bez nadzoru ze strony nauczyciela lub przedstawiciela dyrekcji szkoły.

Nauczycielem–opiekunem studenta odbywającego praktykę może być nauczyciel matematyki zatrudniony na umowę o pracę w szkole, w której odbywa się praktyka, posiadający stopień awansu zawodowego nauczyciela mianowanego lub wyższy.

Student może prowadzić lekcje tylko pod nadzorem nauczyciela–opiekuna praktyki. Dopuszcza się hospitowanie lekcji przez studenta u innych nauczycieli matematyki uczących w szkole, w której odbywa się praktyka. Fakt ten należy odnotować w szczegółowym planie praktyki.

Dyrektor szkoły wraz z nauczycielem–opiekunem i zainteresowanym studentem opracowują szczegółowy – godzinowy plan odbywania praktyki. Zaleca się, aby w planie przebiegu praktyki uwzględnić następujące zadania dla studenta:

1) Zapoznanie się ze specyfiką szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań dydaktycznych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;

2) Obserwacja:

- a) czynności podejmowanych przez nauczyciela–opiekuna praktyki w toku prowadzonych przez niego lekcji matematyki oraz aktywności uczniów,
- b) toku metodycznego lekcji matematyki, stosowanych przez nauczyciela–opiekuna praktyki metod i form pracy oraz wykorzystywanych pomocy dydaktycznych,
- c) interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – uczeń oraz wzajemnych interakcji uczniów w toku lekcji matematyki.

3) Współdziałanie z nauczycielem–opiekunem praktyki w:

- a) planowaniu i przeprowadzaniu lekcji matematyki,
- b) podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych,
- c) podejmowaniu działań w zakresie projektowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4) Pełnienie roli nauczyciela, w szczególności:

- a) planowanie lekcji matematyki, formułowanie celów, dobór metod i form pracy oraz środków dydaktycznych,
- b) dostosowywanie metod, form pracy i sposobu komunikacji do realizowanych treści, etapu edukacyjnego oraz dynamiki grupy uczniowskiej, w tym do możliwości i ograniczeń uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
- c) organizację i prowadzenie lekcji matematyki w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
- d) podejmowanie działań wychowawczych w toku pracy dydaktycznej.
- e) podejmowanie współpracy z innymi nauczycielami, wychowawcą klasy, pedagogiem szkolnym, psychologiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami.

5) Rejestracja, analiza i interpretacja zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:

- a) prowadzenie dokumentacji praktyki,
- b) konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
- c) ocenę własnego funkcjonowania w toku wypełniania roli nauczyciela (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
- d) ocenę przebiegu prowadzonych lekcji (zajęć) oraz realizacji zamierzonych celów,
- e) konsultacje z nauczycielem–opiekunem praktyki w celu omawiania obserwowanych i prowadzonych lekcji (zajęć).

Proponuje się dyrekcji szkoły (nauczycielowi–opiekunowi praktyki z ramienia szkoły), aby w opinii o przebiegu praktyki studenta uwzględnić następujące kryteria:

- przygotowanie merytoryczne studenta,
- przygotowanie metodyczne,
- kreatywność studenta w sprawach metodyki nauczania matematyki,
- postawę studenta w stosunku do uczniów i obowiązków nauczycielskich,
- inne zachowania studenta istotne w ocenie jego pracy i jego przydatności do zawodu nauczycielskiego.

2. Obowiązki studenta – praktykanta

2.1 Student–praktykant ma obowiązek, w terminie wyznaczonym przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni, dostarczyć do Instytutu Matematyki Uniwersytetu Szczecińskiego szczegółowy plan praktyki, dziennik praktyki oraz opinię. **Nieterminowe dostarczenie dokumentacji (dziennika wraz z opinią) może stanowić podstawę do jej niezaliczenia.**

2.2 Student–praktykant ma obowiązek sporządzić arkusze pohospitacyjne ze wszystkich hospitowanych przez siebie lekcji. **Arkusze pohospitacyjne** mają charakter zwięzłych konspektów zawierających: cele, metody, środki dydaktyczne oraz refleksje studenta dotyczące uczniów i warsztatu pedagogicznego nauczyciela (w jaki sposób aktywizuje uczniów, jak wpływa na poprawność ich języka, jak wykorzystuje godzinę lekcyjną, w jaki sposób dba o informacje zwrotne od swoich uczniów i inne).

2.3 Student–praktykant ma obowiązek napisać **scenariusze** wszystkich prowadzonych zajęć z uwzględnieniem takich problemów jak: data, klasa, temat lekcji, cele lekcji, metody, formy pracy, zastosowane środki dydaktyczne, sposoby i kryteria oceniania, notatki w zakresie materiału rzeczowego (szczegółowy wykaz czynności nauczyciela i przewidywane czynności uczniów, treść pogadanek, zadań i ich rozwiązań, komentarze, dowody twierdzeń, potrzebne definicje).

2.4 Dokumentacja praktyki studenta–praktykanta zawiera: **opinię wystawioną przez szkołę (nauczyciela–opiekuna i dyrektora), szczegółowy plan praktyki, trzy wybrane scenariusze lekcji prowadzonych przez studenta–praktykanta oraz trzy arkusze pohospitacyjne.** Szczegółowy plan praktyki powinien być zaopatrzony podpisem nauczyciela–opiekuna i dyrektora szkoły. Każdy scenariusz i każdy konspekt powinien być zaopatrzony podpisem nauczyciela–opiekuna praktyki. Wybrane scenariusze lekcji prowadzonych i konspekty pohospitacyjne student omawia na spotkaniu z opiekunem praktyk z ramienia uczelni zaliczającym praktykę.

2.5 Dodatkowa dokumentacja (uzyskane od nauczycieli materiały, konspekty dodatkowe, opracowane pomoce dydaktyczne) może być dołączona do dziennika praktyk, ale nie stanowi warunku zaliczenia.

2.6 Student–praktykant może prowadzić lekcje matematyki lub inne zajęcia dopiero po zaakceptowaniu przez nauczyciela–opiekuna praktyki ostatniej wersji scenariusza zajęć. Potwierdzeniem akceptacji jest podpis nauczyciela na scenariuszu.

2.7 Każda przeprowadzona przez studenta lekcja powinna być przeanalizowana w obecności nauczyciela–opiekuna praktyki pod kątem zrealizowania zaplanowanych celów, popełnionych błędów, możliwości

udoskonalenia danej lekcji, itp. Zobowiązuje się nauczyciela–opiekuna praktyki do sporządzenia pisemnego komentarza dotyczącego realizacji celów na trzech wybranych scenariuszach zajęć prowadzonych przez studenta, które student przedstawi podczas zaliczenia praktyki na uczelni.

3. Zaliczenie praktyk

Zaliczenie praktyk przez opiekuna praktyk z ramienia uczelni odbywa się po omówieniu przebiegu praktyki ze studentem. Podstawą zaliczenia praktyk przez opiekuna praktyk jest:

- pozytywna opinia wystawiona przez dyrektora szkoły i nauczyciela–opiekuna praktyki z ramienia szkoły, zawierająca potwierdzenie bilansu godzin pracy studenta,
- prawidłowo i starannie wypełniony dziennik praktyki wraz z dokumentacją opisaną w punkcie 2.4 Regulaminu.

W sprawach dotyczących organizacji i zaliczenia praktyk nieobjętych powyższym regulaminem oraz odwołując się od decyzji opiekuna praktyk należy zwracać się do Prodziekana ds. Studenckich Wydziału Nauk Ścisłych i Przyrodniczych Uniwersytetu Szczecińskiego.

Uniwersytet Szczeciński
Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych
Instytut Matematyki

W okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni wyższych i placówek oświatowych wprowadza się następujące zmiany w brzmieniu **Programu i regulaminu zawodowej praktyki dydaktycznej z matematyki**:

1. Dopuszcza się, za zgodą nauczyciela-opiekuna, prowadzenie i hospitowanie lekcji przez studenta u innych niż nauczyciel-opiekun praktyki nauczycieli matematyki uczących w szkole, w której odbywa się praktyka. Fakt ten należy odnotować w szczegółowym planie praktyki.

2. Tabela 2 „Rozkład czasu pracy studenta” ulega zmianom jak poniżej:

Poziom szkoły	Liczba godzin praktyki			
	Hospitacje lekcji	Prowadzenie lekcji	Analiza lekcji prowadzonych	Przygotowanie lekcji zdalnych z wykorzystaniem narzędzi TIK
<i>Szkoła podstawowa</i>	15	15	15	15
<i>Szkoła ponad- podstawowa</i>	15	15	15	15

3. Punkt 2.4 przyjmuje postać:

„Dokumentacja praktyki studenta–praktykanta zawiera: opinię wystawioną przez szkołę (nauczyciela–opiekuna), szczegółowy plan praktyki, trzy wybrane scenariusze lekcji prowadzonych przez studenta–praktykanta, trzy arkusze pohospitacyjne oraz oświadczenie/zaświadczenia nauczyciela–opiekuna z ramienia szkoły. Dopuszczalna jest forma dostarczenia skanów dokumentacji drogą mailową.”

4. Punkt 2.6 przyjmuje postać:

„Student–praktykant może prowadzić lekcje matematyki lub inne zajęcia dopiero po zaakceptowaniu przez nauczyciela–opiekuna praktyki ostatniej wersji scenariusza zajęć.”

5. Punkt 2.7 przyjmuje postać:

„Każda przeprowadzona przez studenta lekcja powinna być przeanalizowana w obecności nauczyciela–opiekuna praktyki pod kątem zrealizowania zaplanowanych celów, popełnionych błędów, możliwości udoskonalenia danej lekcji, itp. Zobowiązuje się nauczyciela–opiekuna praktyki do sporządzenia pisemnego komentarza dotyczącego realizacji celów do trzech wybranych scenariuszach zajęć prowadzonych przez studenta, które student przedstawi opiekunowi–praktyki z ramienia uczelni podczas zaliczenia praktyki.”